

let før de har tatt til med nedstigningen. Dette er en vei som de neppe ville ha gitt seg ut på hvis det ikke var usedvanlig gode beiter inne i Neådalen. Av tuftene kan en også slutte seg til at det må ha vært ganske livlig aktivitet inne i denne dalen på sommers tid.

Fra fiskebua er det imidlertid tegnet inn en sti på kartet som går temmelig rett ned til Kårvatn. Denne snarveien tok vel de som skulle fiske eller som var utpåkarer på setrene. Av ren nysgjerrighet tok vi denne ned til bygda fordi traseen så ganske merkelig ut på kartet.

Stien gikk pent fremover oppe på noen fine langsgående steinrygger som mest lignet på hvalrygger. Mellom disse lå dype og lange kulper i elva som her hadde en nifs, svart farge. Tilslutt snevret dalen seg inn til et trangt juv som elva kastet seg utfor. Stien gikk til å begynne med til de grader rett nedover at den førte utfor hamrer som var både to og tre meter høye. De spinkle bjørketrærne var til god hjelp, og vi følte oss etter en tid i bedre kontakt med trærne enn bakken.

Så utrolig det enn kan høres vokste det multer i dette lendet, og turen ble ikke mindre farlig ved at vi ble fristet til å utføre ekstra krumspring for å nå dem. De ekstra store og fine vokste selvfølgelig på kanten til de bratteste skråningene, men omsider hadde vi spist oss nesten ned til bunnen av juvet. Da tok stien plutselig til å gå rett oppover igjen. Jo høyere vi klatret dess mer krampaktig ble grepet omkring de spinkle trærne og røttene som velvilligst sto på de rette stedene. Da vi kom så høyt at vi hadde en fri høyde på ca. 100 m. ned til elva, fortsatte stien parallellt med dalbunnen. Da var det ikke annet å gjøre enn å plassere tunga så noenlunde beint i munnen og traversere seg fremover. En tung sekk gjorde heller ikke sitt til at en følte seg helt stø i denne situasjonen, og vi forsvor at dette minst måtte være en firer i klatreterminologien.

Alt har likevel sin ende, og til slutt hadde vi kommet helt opp på kanten av juvet. Derifra fikk vi en noenlunde normal nedstigning til en velsignet flat dalbunn, og en bred vei som førte frem til Kårvatn.

Jeg tror seterjentene i Neådalen mang en lørdagsnatt ventet forgjeves på utpåkarene fra Todalen hvis de da ikke var gjort av et atskillig hardere stoff enn oss fjelltravere anno 1978.

Gode fjellregler - 80 år gamle og kjønnsbestemt

(Utdrag av Carl Schulz' Reisehåndbog for Trondhjem og de to Trondhjemske amte - 1897?. Utgitt av Trondhjems Turistforening):

«En yngre, uøvet herre kan gjøre mere ugagn enn gagn»

«Damer må heller ikke glemme 1/2 flaske Cognac - eller litt nafta».

Særlige vink for kvindelige turister

I almindelighed kan man sige, at kvindelige turister er høist uhen-sigtsmæssigt udstyrede. De har derfor i regelen ikke den hygge og fornøielse af sine fodture, som de kunde have.

Hvorvidt er det rådeligt, at lade damer alene begive sig ut på tu-ristfærder? Bedst var det, om de havde en øvet, ældre turist med sig, - helst en slægtning. En yngre, som fjeldvandrer uøvet herre, gjør ofte mere ugagn enn gagn.

Ca. 20 km. er passende dagsmarsch for damer flest.

Ranselen bør ikke veie over 5 — 6 kg.

SKOTØI. Begsømstøvler (ankelsko) - **aldrig springstøvler** - af bløt, vandtæt skind; **lave, brede hæle**. Et par morgensko, helst af skind.

Kjolen, af heluldent stof, bør være så glat som muligt uden plis-sær m. v. Helskåret kjole er upraktisk når tøiet skal tørres. Af under-tøi har man 1 sæt i ranselen.

Til toilet- og sysager gjør man sig et par små voksdugsæsker. Damer må heller ikke glemme 1/2 fl. cognac (kanske lidt nafta på et glas) og lidt citrondrops. Af reisetøi en vest eller en **kufte**. En **regn-kåbe** anbringes i voksdug ovenpå ranselen.

Se forøvrigt ovenfor.

Tegninger - Leif Grav.

Hvordan holde myggen på avstand

Det er en kjent sak at alle de tusener som ferdes i vårt lands eventyrlige fjellverden om sommeren, har et veldig problem å stri med: insektplagen!

Myggen er kanskje den verste, denne blodsugende lille krabat, som går på med dødsforakt. Dens liv er kort, og derfor skyr den intet for å skaffe seg de goder som den av naturen er tiltenkt. Men så skal vi heller ikke glemme kleggen og knotten. På våre kanter kaller vi den *blinding*. Navnet er kanskje et dialektuttrykk, sannsynligvis er det kommet fra samene.

Som kjent kommer myggen først, de andre stormtroppene kommer litt senere i sesongen, men de kan til sine tider, og under gunstige forhold, gjøre livet surt for alle som ferdes i fjellet. Det kan bli så galt at man heller ville ønske seg en kald snehule, istedet for et koselig telt ved et fint fiskevann.

Jeg skal her fortelle om noen av mine møter med disse innpåsiltne og enerverende parasitter. Du kan ikke puste uten å få dem inn i munnen, og du kan ikke få i deg en matbit, uten at den er dekket av mygg. Jeg tror ikke at man tar skade om man spiser noen hundre av disse insektene, men ekkelt er det jo.

Selv er jeg vokset opp på en fjellgård, og ble vant til denne plagen fra barnsben av. I grunnen gjorde det ikke meg så mye. Det ble fortalt at jeg hadde sameblod i mine årer, noe jeg var stolt av hvis det var sant. Det ble også sagt at myggen ikke likte sameblod. Om det er noe i dette vet jeg ikke, men sikkert er det i alle fall at samene bryr seg lite om disse vingede skarer som forpester livet for oss andre friluftsmennesker.

Den første gangen jeg var utsatt for et virkelig storangrep av myggen, var på Finnmarksvidda. Vi skulle kjøre med bil til Kautokeino,

Oppstuggusetra ved Joldalshytta

(Reidun Mecser)

Vår stakkars jord treng til slike fjell likesom mannalivet til store tankar og gode gjerningar.

(A. O. Vinje.)